

בידינו, שביצה שנולדה היום, נשלמה אתמול, ולא קודם לכן. ואם כן, כשחל יום טוב אחר השבת, ביצה שנולדה ביום טוב זה, נשלמה אתמול בשבת, ומאחר שלא היתה מוכנה קודם לכן, אינה ראויה לסעודת יום טוב, הנצרכת אוכל שהיה מזומן לה מיום חול. **ומהטעם הזה, כשחל יום טוב אחר השבת, ביצה הנולדת בו אסורה מעיקר הדין.** [וכן כשחל שבת אחר יום טוב, ביצה הנולדת בשבת אסורה לגומעה בשבת מעיקר הדין, כי הוכנה אתמול ביום טוב, ולא בחול]. וכדי שלא יטעו בדבר, **גזרו חכמים לאסור ביצה הנולדת ביום טוב גם כשערב יום טוב חול, שלא לחלק בין יום טוב ליום טוב.** [וכמו כן גזרו חכמים לאסור ביצה נולדת בשבת, כשערב שבת חול, שלא לחלק בין שבת לשבת].

ושאר החכמים לא ביארו כדברי רבה, כי אינם מסכימים עמו בדין הכנה.

מילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן

השוחרט את התרנגולת, ומצא בה ביצים גמורות, מותרם לאוכלן ביום טוב, ולא גזרו עליהן להיות אסורות כביצים הנולדות^א, והסיבה לכך, כי ביצים גמורות הנמצאות במעי שחוטה, דבר שאינו שכיח, ולא גזרו חכמים גזירות בדברים שאינם שכיחים.

אין גוזרים גזרה לגזרה

כתב רש"י: הא דאמרין בכלי תלמודא, שאין גוזרין גזרה לגזרה, מהאי קרא נפקא, "ושמרתם את משמרת", עשו משמרת, כלומר גזרה, למשמרת, לתורת, ולא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזרה לגזרה.

[רש"י]. אבל סעודת חול לא חשיבא, ולא שייכא בה הזמנה, הלכך, באחד בשבת בעלמא לית לן למיסר ביצה שנולדה ביה משום דאתכן בידי שמים, דסעודת חול לא אצרכה רחמנא זמון מבעוד יום, דלא שייך בה מוקצה. [רש"י]. תימה דכאן משמע שהמן לא היה יורד ביום טוב כדפירש רש"י, הששי הראוי להכנה, וזהו בחול, והא אמר ויברך ויקדש, ברכו במן וקדשו במן, שבשבת לא היה יורד מן, אבל ביום טוב היה יורד. ויש לומר דמדרשים חלוקין כדאיתא במדרש ... ועוד יש לומר, דאפילו היה יורד ביום טוב מכל מקום ביום טוב שחל להיות בערב שבת לא היה יורד, מדכתיב קרא בו ביום הששי, ולא כתיב ששי, משמע הששי המיוחד, שהוא ראוי להכנה, ולא בששי שהוא יום טוב. [תוס'].

^א ואם תאמר, הויה לה גזרה לגזרה, דהנך דמתילדין ביומיהם נמי אינן אסורות אלא משום גזרה דיום טוב אחר השבת. תריץ, הא מצי לאוקומי ביום טוב אחר השבת, דהשתא איכא למיגזר אטו דמתילדין ביומיהם, ואשמועינן הך מתניתין, דאפילו ביום טוב אחר השבת מותרות, הואיל ואינם נולדות, ומשום הנך דמתילדין ליכא למגזר, דמילתא דלא שכיחא הוא. בשם רבינו. [רש"י].